

ПСИХОЛОГІЯ КОНФЛІКТУ

Викладач: доктор педагогічних наук, доцент Андреев Андрій Миколайович

Кафедра: загальної та прикладної фізики, I корпус, ауд. 13

E-mail: andreevandrijn@gmail.com

Телефон: (061) 289 12 36; (066) 25 45 149

Інші засоби зв'язку: Moodle, Viber, Telegram

Консультації: особисті – вівторок, з 16:00 до 17:00, I корпус, ауд. 13; дистанційні – ZOOM, за попередньою домовленістю (запис на консультацію: andreevandrijn@gmail.com)

Освітня програма, рівень вищої освіти:		Психологія, бакалаврський					
Статус дисципліни:		Обов'язкова, цикл професійної підготовки освітньої програми					
Кредити ECTS	3	Кількість годин:	90	Рік навчання	2	Тижні	16
Вид контролю:		Залік		Другий семестр			
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15849				

ОПИС КУРСУ

Курс має на меті сформувати у студентів цілісне уявлення про психологію конфлікту як фундаментальну складову конфліктології, базову систему психологічних знань про діагностику, профілактику і корекцію конфліктів, про психологічні методи аналізу і регулювання конфліктів, особливості їх протікання та різновиди, розвинути вміння управління та розв'язання конфліктів як одного з напрямів професійної підготовки психологів, забезпечити їх інструментарієм для виявлення конфліктності особистості та вибору власної стратегії поведінки в конфлікті.

Виконання практичних та індивідуальних завдань спонукає до розвитку навичок командної роботи, організаційних та лідерських якостей майбутніх психологів.

Основними завданнями вивчення дисципліни є: формування уявлень про типи, види, стадії розвитку конфлікту та стратегій його вирішення; ознайомлення зі змістом понять: «конфлікт», «конфліктна ситуація», «стратегії вирішення конфлікту», «медіація», «коло»; обрання методів та підходів щодо вивчення теорії конфліктів; застосування діагностичних методик для виявлення конфліктності особистості, розвиток вміння обирати стратегію поведінки в конфлікті.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, зокрема з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

ПР 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПР 12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР 14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПР 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПР 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПР 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

ПР 20. Застосовувати набуті знання у практичній діяльності психолога, психолога-консультанта та психолога-терапевта.

ПР 21. Застосовувати набуті знання та уміти під час організації та надання психологічної та соціально-психологічної допомоги різним верствам населення, професійно орієнтуватися у теоретичних підходах та практичних напрямках сучасної психології.

ПР 22. Обґрунтовувати і продуктивно забезпечувати розвиток і корекцію діяльності індивіда, соціальної групи.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

1. Богучарова О. І., Ткаченко Н. В. Посібник до вивчення дисципліни «Психологія конфлікту»: навчальний посібник. Дніпропетровськ : РВВ ДНУ, 2018. 60 с.
2. Ложкін Г. В., Повякель Н. І. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика : навчальний посібник. Київ : ВД «Професіонал», 2007. 416 с.
3. Презентації лекцій, плани практичних занять, методичні рекомендації до виконання практичних та індивідуальних завдань розміщені на платформі Moodle:
<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15849>

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Поточні контрольні заходи (max 60 балів):

Основними видами навчальної діяльності, що оцінюється, є тести та участь у практичних заняттях. Всі поточні контрольні заходи та методичні рекомендації до їх виконання розташовані на платформі Moodle.

Підсумкові контрольні заходи (max 40 балів):

Тестова підсумкова контрольна робота (max 10 балів), що розміщена на сторінці курсу у Moodle.

Захист індивідуального завдання (max 30 балів), що передбачає створення та представлення авторських психолого-педагогічних матеріалів: буклетів, сторінок психолога, блогів, пам'яток, коміксів, інтерактивних вправ, ігор «Мої зобов'язання: що я хочу, можу і робитиму, щоб ефективно вирішувати будь-яку ситуацію» тощо. Обов'язковими змістовими елементами представлення є розкриття суті, провідної ідеї, переваг та недоліків, галузі застосування.

Додаткові види роботи:

Робота у групі над розв'язанням практичного завдання, поставленого викладачем (max 5 бали) – на кожному практичному занятті. Бали, отримані студентом на практичних заняттях, є додатковими і виконують заохочувальну функцію.

Написання наукової статті або тез, виступ на конференції, заохочується додатковими балами (max 20 балів), якщо тематика цих видів робіт збігається зі змістом дисципліни.

Створення та представлення авторського інноваційного продукту, зокрема тренінгу, заняття з елементами тренінгу або семінару (max 20 балів).

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Змістові елементи матеріалу
Змістовий модуль 1. Загальна теорія психології конфлікту		
Тиждень 1 Лекція 1	Конфлікт: загальна характеристика та історія розвитку конфліктологічної думки	Визначення провідних понять, мети, завдань, об'єкту та предмету курсу. Зв'язок психології конфлікту з іншими науками. Історія розвитку конфліктологічної думки. Основні традиції, школи та теорії конфлікту в психології. Розвиток конфліктологічної думки в Україні
Тиждень 1 Практичне заняття 1	Природа конфліктів. Функції конфліктів, позитивні, негативні сторони	Складання словника конфліктологічних термінів. Позитивний та негативний вплив конфлікту. Вислови відомих вчених-психологів про природу конфлікту. Дебати «Соціальний конфлікт стимул соціального розвитку (теорії Г.Зіммеля, Р.Коллінза, Р.Рекса, М.Дойча) чи соціальна хвороба (теорії Т.Парсонса, Е.Мейо, Х.Бродаля, Ф.Гласла)?». Причини та їх класифікація
Тиждень 2 Практичне заняття 2	Причини виникнення конфліктів. Протиріччя як джерело конфліктів. Конфліктогени. Класифікація конфліктів за різними ознаками	Об'єктивні, суб'єктивні причини виникнення конфліктів. Протиріччя як джерело конфліктів. Конфліктогени, їх види та особливості. Типові конфліктогени спілкування. Типологія конфліктів. Класифікація конфліктів за різними ознаками. Класифікація конфліктів (за С.М. Ємельяновим).
Тиждень 3 Лекція 2	Структура, розвиток, динаміка конфлікту	Структура та складові конфлікту. Об'єктивні складові конфліктної ситуації. Психологічні складові конфлікту. Позиція, сторони, учасники конфлікту, динаміка, стадії розвитку
Тиждень 3 Практичне заняття 3	Передумови виникнення конфліктів. Ескалація конфлікту. Фази завершення та усвідомлення конфліктів	Конфліктна ситуація та інцидент як передумови виникнення конфлікту. Типові причини виникнення конфліктів. Фактори виникнення та ескалації конфліктів. Основні фази та етапи виникнення і розвитку конфліктів (структура конфлікту). Ескалація конфлікту та її особливості. Фази завершення та усвідомлення конфліктів
Тиждень 4 Практичне заняття 4	Підвищення професійної майстерності працівників психологічної служби у системі освіти України	Онлайн-семінари (рекомендовані МОН України) для фахівців психологічної служби щодо психологічної допомоги учасникам освітнього процесу «Конфлікти у школі, які виникають між вчителями і учнями. Впровадження відновного підходу в освітній процес»
Змістовий модуль 2. Динаміка, психологічні причини виникнення конфліктів		
Тиждень 5 Лекція 3	Стратегії, тактики, стилі поведінки в конфліктах. Двопараметрична модель К. Томаса	Конфліктні типи поведінки, сутність і принципи. Взаємозв'язок із різними параметрами особистості. Діагностика схильності особистості до конфліктної поведінки К.Томаса
Тиждень 5	Способи вирішення	Формування уявлень про стилі поведінки в

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Силабус навчальної дисципліни

Практичне заняття 5	конфліктів. Ділові ігри «Острів», «Аварія корабля», «Піратський бриг»	конфлікті та їх застосування, розвиток навичок ведення переговорів. Формування умінь оцінювання кризових ситуацій і виділення значущих критеріїв, формування навичок колективного прийняття рішень
Тиждень 6 Практичне заняття 6	Соціальна гра Г. Хорна «Ліпочка»	Розвиток вміння спілкуватися (вчання домовлятися, захищати свої права, поступатися, варіювати), розпізнавати свої почуття й почуття партнерів у грі. Усвідомлення й опрацювання теми кордонів і навчання справлятися з агресією соціально прийнятним способом (вираження агресії передбачені правилами, але обмежені часом і рамками гри)
Тиждень 7 Лекція 4	Конфлікти в суспільстві, в різних сферах взаємодії людей	Суспільство як складний соціальний організм. Сімейні конфлікти. Конфлікти у педагогічній взаємодії. Конфлікти в організаціях та у сфері управління. Політичні конфлікти. Етнічні конфлікти та стереотипи
Тиждень 7 Практичне заняття 7	Методологічні принципи та методи дослідження конфліктів	Методологічні принципи дослідження психології конфлікту. Методи дослідження конфліктів. Експериментальні (матрична гра «дилема в'язня», прийом створення «конфлікту думок») та допоміжні методи дослідження (примірювальні та арбітражні процедури, методи опитування, статистичний метод, метод експертних оцінок, метод «Картографії конфлікту», комп'ютерний контент)
Тиждень 8 Практичне заняття 8	Конфліктологічна культура особистості. Діагностичний інструментарій для дослідження конфліктного потенціалу людини	Конфліктологічна культура особистості (когнітивний, емоційний та поведінковий компоненти. Опитувальник «Особистісна агресивність і конфліктність» (Є.Ільїн, П.Ковальов), ІТО (Л.Собчик), методика діагностики міжособистісних стосунків (Т.Лірі), методика визначення стресостійкості та соціальної адаптації Холмса і Раге, самооцінка «мудрої поведінки» в конфлікті, самооцінка станів тривожності, фрустрації, агресивності та ригідності (Г.Айзенек), діагностика форм агресивних реакцій особистості у фруструючих ситуаціях А.Басса-А.Дарки, діагностика психологічної атмосфери в колективі (А.Фідлер), соціометрія (Дж.Морено), опитувальник «Управління міжособистісними конфліктами» (Д.Веттен, К.Камерон), опитувальник конфліктологічної культури (О.Щербаков), опитувальник діагностики провідного типу реагування в конфліктній ситуації (М.Кашапов, Т.Шалаєва), малюнковий тест «Ділові ситуації» (Н. Хитрова)
Змістовий модуль 3. Процес попередження та управління конфліктами		
Тиждень 9	Управління конфліктом	Поняття «управління конфліктом», його сутність.

Лекція 5		Технологія діагностики конфлікту. Картографічний аналіз конфлікту. Зміст процесу управління конфліктами (прогнозування, попередження і стимулювання, регулювання, розв'язання). Технології регулювання конфліктів (інформаційні, комунікативні, соціальнопсихологічні, організаційні). Принципи, методи та алгоритм управління конфліктом. Толерантність
Тиждень 9 Практичне заняття 9	Формули конфлікту. Метод «Картографії конфлікту»	3 формули конфлікту (В.Шейнов). Метод «Картографії конфлікту» (Х.Корнеліус та Ш.Фейр) як допоміжний метод дослідження психології конфлікту. Діагностика готовності до переговорів і розв'язання конфліктів (Г.Ложкін, Н.Повякель). Складання карти та формули конфлікту за матеріалами творчості українських письменників
Тиждень 10 Практичне заняття 10	Просвітницько-профілактичні програми з психології конфлікту	Просвітницько-профілактичні програми: «Вирішую конфлікти та будую мир навколо себе», «Вирішення конфліктів мирним шляхом. Базові навички медіації», «Будуємо майбутнє разом: програма профілактики конфліктів та правопорушень серед учнівської молоді», «Ми та конфлікт»
Тиждень 11 Лекція 6	Умови та сутність процесу розв'язання конфліктів	Умови та сутність процесу розв'язання конфлікту. Правила розв'язання конфліктів. Типові помилки під час розв'язання конфліктів. Способи розв'язання конфлікту. Раціонально-інтуїтивна модель оволодіння конфліктною ситуацією (за Дж. Скотт)
Тиждень 11 Практичне заняття 11	Діагностичні методики з виявлення домашнього насильства щодо дітей	Методики: «Неіснуюча тварина», «Кінетичний малюнок сім'ї», «Дім-Дерево-Людина», «Перелік життєвих подій». Проективна методика. Стандартизоване інтерв'ю батьків, діти яких зазнали кривдження й знаходяться у стані посттравматичного стресу. Соціологічна анкета (автор: В.Г. Панок). Опитувальник для дослідження психотравмуючої події (автор: В.Панок)
Тиждень 12 Практичне заняття 11	Профілактика булінгу в закладах освіти	Тренінг як один із засобів профілактики булінгу в закладах освіти. Просвітницько-профілактична програма «Стоп Булінг» для закладів загальної середньої освіти
Змістовий модуль 4. Готовність до переговорів і розв'язання конфліктів		
Тиждень 13 Лекція 7	Переговори та переговорний процес: психологічні умови та вимоги	Переговори як універсальний спосіб розв'язання конфліктів. Стадії, фази та умови переговорного процесу. Метод «принципових переговорів» Р.Фішера і У.Юрі. Моделі поведінки особистості у переговорах. Технології стратегій і тактик в переговорному процесі. Маніпулятивні технології в переговорному процесі та протидія ним. Конструктивна спрямованість спілкування та переговорний процес

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Силабус навчальної дисципліни

Тиждень 13 Практичне заняття 13	Національні особливості ведення переговорів з іноземними партнерами	Оцінка готовності до переговорів і розв'язання конфліктів. Оцінка тактики переговорів у конфліктах. Національні особливості ведення переговорів з іноземними партнерами
Тиждень 14 Практичне заняття 14	Емоційна сфера конфлікту. Управління власними емоціями	Емоції. Емоційний конфлікт. Процес оволодіння власними емоціями. Метод самоконцентрації («пережите відчуття») Ю.Гендліна. Оцінка емоційної сфери Ч.Спілберга
Тиждень 15 Лекція 8	Посередництво у розв'язанні конфліктів. Шкільна служба порозуміння. Психотехнології розв'язання конфліктів (медіація, «Коло»). Форум-театр	Етапи створення та координація шкільної служби порозуміння, переваги залучення її до вирішення конфліктів у освітніх закладах. Медіація. Особистість медіатора, переваги надання допомоги медіаторами-однолітками. Порядок ведення документації. Технологія «Коло», її правила, класифікація («Коло цінностей», «Коло вирішення проблем», «Коло прийняття рішень», «Тематичні кола», «Коло зцілення», «коло на батьківських зборах»). Визначення цінностей під час застосування технології «Коло». Форум-театр театр як метод театралізованого розкриття та обговорення конфлікту
Тиждень 15 Практичне заняття 15	Захист авторських проєктів	Представлення авторських психолого-педагогічних матеріалів: буклетів, сторінок психолога, блогів, пам'яток, коміксів, інтерактивних вправ, ігор «Мої зобов'язання: що я хочу, можу і робитиму, щоб ефективно вирішувати будь-яку ситуацію» тощо
Тиждень 16 Практичне заняття 16	Захист авторських проєктів	Представлення авторських психолого-педагогічних матеріалів: буклетів, сторінок психолога, блогів, пам'яток, коміксів, інтерактивних вправ, ігор «Мої зобов'язання: що я хочу, можу і робитиму, щоб ефективно вирішувати будь-яку ситуацію» тощо
Тиждень 17	Залік	

ВИДИ КОНТРОЛЮ І СИСТЕМА НАКОПИЧЕННЯ БАЛІВ

Змістовні модулі	Вид контролю	Кількість балів
ПОТОЧНИЙ		
1	Тест № 1. До змістовного модуля 1	10
	Участь у практичних заняттях	5
2	Тест № 2. До змістовного модуля 2	10
	Участь у практичних заняттях	5
3	Тест № 3. До змістовного модуля 3	10
	Участь у практичних заняттях	5

4	Тест № 4. До змістовного модуля 4	10
	Участь у практичних заняттях	5
<i>Разом</i>		60
ПІДСУМКОВИЙ		
	Залік, зокрема	
	Тестова підсумкова контрольна робота	10
	Захист індивідуального завдання (представлення авторських психолого-педагогічних матеріалів: буклетів, сторінок психолога, блогів, пам'яток, коміксів, інтерактивних вправ, ігор «Мої зобов'язання: що я хочу, можу і робитиму, щоб ефективно вирішувати будь-яку ситуацію» тощо)	30
<i>Разом</i>		40
<i>Усього</i>		100

За наявності сертифікату (свідоцтва, програми тощо) про проходження онлайн-курсу, тренінгу, вебінару, курсу підвищення кваліфікації та ін. з тематики (однієї з тем, змістового модуля) навчальної дисципліни залежно від кількості прослуханих годин (здобутих кредитів) здобувачу може бути нараховано до 50 балів. Дотичність тематики, відповідність досягнутих результатів навчання та кількість додаткових балів визначається викладачем. Документи, що підтверджують участь здобувача у відповідних заходах, мають бути подані викладачу до початку сесії.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою
		Залік
A	90 – 100 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	
C	75 – 84 (добре)	
D	70 – 74 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)	
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	Незараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)	

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна:

1. Березовська Л. І., Юрков О. С. Психологія конфлікту : навчально-методичний посібник. Мукачево: МДУ, 2016. 201 с.
2. Богучарова О. І., Ткаченко Н. В. Посібник до вивчення дисципліни «Психологія конфлікту» : навчальний посібник. Дніпропетровськ : РВВ ДНУ, 2018. 60 с.
3. Котлова Л. О. Психологія конфлікту : курс лекцій : навчальний посібник. Житомир: ЖДУ імені Івана Франка, 2013. 112 с.

4. Ложкін Г. В., Повякель Н. І. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика : навчальний посібник. Київ : ВД «Професіонал», 2007. 416 с.
5. Матвійчук Т. Ф. Конфліктологія: навчально-методичний посібник. Львів : «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2018. 76 с.
6. Петрінко В. С. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці: навчальний посібник. Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с.

Додаткова:

1. Балабанова Л. В., Савельєва К. В. Конфліктологія : навчальний посібник. Київ : ВД «Професіонал», 2009. 280 с.
2. Бортнік С. М. Корпоративні конфлікти та методи їх подолання : методичні вказівки. Луцьк : Вежа-друк, 2014. 58 с.
3. Ващенко І. В. Конфліктологія та теорія переговорів : навч. посіб. К. : Знання, 2013. 407 с.
4. Дученко М. М., Шевчук О. А. Конфліктологія: практикум : навчальний посібник. Київ : КПІ імені Ігоря Сікорського, 2020. 88 с.
5. Зайцева К. І. Основи формування конфліктологічної компетентності майбутніх учителів засобами акмеологічного тренінгу : навч.–метод. посіб. Одеса : Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2012. 166 с.
6. Кавиліна Г. К. Конфліктологія: навчальний посібник. Одеса : ТОВ «Лерадрук», 2021. 153 с.
7. Комплект освітніх програм «Вирішення конфліктів мирним шляхом. Базові навички медіації» / Андрєєнкова В. Л., Левченко К. Б., Лунченко Н. В., Матвійчук М. М. Київ : ТОВ «Агентство «Україна», 2018. 144 с.
8. Орлянський П. С. Конфліктологія : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури. 2007. 160 с.
9. Пірен М. І. Конфліктологія : підручник. Київ : МАУП, 2007. 360 с.
10. Прибутько П. С., Михайленко Р. В., Дубчак Л. М., Роговенко М. М. Конфліктологія : навчальний посібник. Київ : КНТ, 2011. 136 с.
11. Сотська Г., Тітаренко І. Посібник-практикум з формування конфліктологічної компетентності майбутніх фахівців з реклами і зв'язків з громадськістю : навчальний посібник. Київ : ТОВ «ДКС Центр», 2018. 48 с.
12. Соціальний педагог: спецвипуск журналу. Київ : Шкільний світ, 2015. Вип. 7 (103). 22 с.
13. Яхно Т. П., Куревіна І. О. Конфліктологія та теорія переговорів : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 168 с.

РЕГУЛЯЦІЇ І ПОЛІТИКИ КУРСУ¹

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857> Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу).

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

¹ Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у ZOOM та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу andreevandrijn@gmail.com. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2023/2024 н.р.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2023/24 н. р. (посилання на сторінку сайту ЗНУ)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методiku проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvasik54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocnu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>